

blev, som ærede Medlemmer ved, til 10 pCt. Vi havde fra vor Side i Bankudvalget krævet, at Aktierne skulde nedskrives til Nul; vi mente, at de intet var værd. Historien har givet os Ret, de er intet værd i Øjeblikket, og de bliver intet værd saa langt ud i Fremtiden, det overhovedet er muligt at se. Men Nationalbanken optraadte i Bankudvalget som en meget ivrig Forsvarer for, at Aktierne ikke skulde skrives stærkt ned. Om Nationalbanken har haft nogen som helst Mening om, hvad disse Aktier var værd, tør jeg ikke sige, jeg konstaterer kun den Kendsgerning, at den paa det Tidspunkt arbejdede meget stærkt for at holde de gamle Aktier i saa høj en Kurs som muligt. Hvad Grund Nationalbanken har haft dertil, tør jeg ikke udtale mig om, men det viser sig altsaa nu, at Nationalbanken i hvert Fald har arbejdet for noget, der var urigtigt, thi jeg anser det for urigtigt at skrive Aktier op til en højere Kurs, end de faktisk er værd, og det viser sig, at Aktierne burde være skrevet ned til Nul den Gang, de havde i Virkeligheden ingen Værdi. Den Tid burde ikke være fjern, da Nationalbanken paa en eller anden Maade kom til at staa til Ansvar for sin Del af den Pengemisère og Bankmisère, som nu har raset over vort Land i lange Tider, og som desværre neppe har udraset endnu. Regeringen synes stadig at have en overvældende Tillid til Nationalbanken. Den højtærede Handelsminister meddelte os, at Nationalbanken havde givet sin Velsignelse til dette Lovforslag. Ja, det tror enhver, som er klar over, at Nationalbanken rimeligvis trænger til Dækning for en hel Del af de Papirer, som den har været uforsigtig nok til at give Landmandsbanken Laan paa. Nationalbanken trænger sikkert til al den Dækning, al den Statsgaranti, den kan faa. Men saa burde det klart fremgaa af disse Forhandlinger og af Nationalbankens Deltagelse deri, hvorledes dens og Landmandsbankens Forhold til hinanden er. Det er i Virkeligheden aldrig blevet fuldt opklaret.

Socialdemokratiets Stilling til det foreliggende Lovforslag er let at karakterisere, og den er ogsaa blevet fremstillet i Folketinget. Det er den, at vi ikke principielt er imod, at Staten skal yde Garanti, for at det økonomiske Liv kan holdes oppe. Det er ikke os, der altid har haft den Teori og forfægtet den i de senere Aar, at Staten ikke skal blande sig i den private Økonomi, det er det højtærede Ministerium og de Partier, der støtter det, som har prædiket den Teori. Vi er ikke principielt imod at lade Staten med sin Økonomi træde til, naar det kan

gavne hele Samfundets Økonomi. Men vi vil altid være og maa i dette Øjeblik absolut være imod, at man lader Statens økonomiske Støtte til Erhvervslivet og til nødlidende Institutioner fuldstændig forvaltes af private, uden at Staten har nogen som helst Indflydelse derpaa. Det forekommer os at være noget af det mest letsindige, økonomisk set, der tænkes kan, at man lader Statens Midler i ubegrænset Mængde i 5 Aar staa til Raadighed for private Mennesker, som kan bruge dem, paa hvilken som helst Maade de vil. Naar man paa den Maade skal stille ubegrænsede Statsmidler til Raadighed for at holde det økonomiske Liv oppe, saa maa den absolutte Betingelse være, at Staten ogsaa kontrollerer, hvorledes disse Penge bruges. Men i den Henseende har Ministeriet og Venstrepartiet jo givet fuldstændig blankt op.

De erklærer, at de ønsker ikke paa nogen Maade at have Haand i Hanke med, hvorledes Pengene bliver anvendt, man vil lade de private Mennesker anvende dem, ganske som de vil, for det maa jo være klart for alle, at dette, at Regeringen udnævner nogle Bankraadsmedlemmer, aldeles ikke betyder, at disse Bankraadsmedlemmer handler paa Regeringens Vegne. Jeg har siddet i det Bankudvalg, som Rigsdagen har, og i dette Bankudvalg er det utrykkelig erklæret fra Regeringens Side, at de Mennesker, den vilde vælge til at sidde i Bankraadet, skulde handle paa eget Initiativ, efter deres egen Opfattelse af, hvad der skulde gøres, og ikke staa Regeringen til Ansvar for deres Handlinger, Regeringen kunde ikke give disse Mennesker Raad med Hensyn til deres Handlinger. Dette er utrykkelig erklæret i Bankudvalget af den tidligere Handelsminister, de Bankraadsmedlemmer, der nu sidder, er valgt paa dette Grundlag, og det vil i Virkeligheden sige, at nogle private Mennesker faar Lov til ganske frit at skalte og valte, godt eller ondt, med Statens Penge i ubegrænset Omfang. De vil nok forstaa, mine Damer og Herrer, at under saadanne Forhold nytter det ikke meget at hyde os som Garanti et Bankraadsmedlem mere, for naar Bankraadsmedlemmerne i Virkeligheden handler ganske som private Mennesker, er det fuldstændig ligegyldigt, om man har 5 af 9 eller 6 af 9 Bankraadsmedlemmer. Det er en Kreds af private Mennesker, der handler med Statens Penge, som om det var deres egne, som de har Lyst eller Evne til, og uden at have noget Ansvar overfor Staten, fordi ingen kan drage dem til Ansvar. Det er efter vor Mening en fuld-